

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicijska Poljanska cesta št. 32.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je na Poljanski cesti h. št. 32.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 4.

V Ljubljani, v soboto 5. januarja 1884.

Letnik XII.

Nazaj, naprej!

(Dalje.)

V srednjem veku klanjali so se v imenu dežele vladarjem le stanov, t. j. plemstvo in višja duhovščina, kajti le ti so imeli kaj veljave v deželi, a sedaj so se vklanjali vladarju v imenu dežele izvoljeni vseh treh stanov, ker zastopniki ljudstva se volijo tudi iz selskih in mestnih občin. Od Vrhniko do Ljubljane so se navadno vozili po vodi cel dan, sedaj pa je svitli vladar obiskal v enem dnevu Idrijo, Postojno in bil zopet ob istem dnevu v Ljubljani. Kolika razlika zopet v teh odnošajih, kolika razlika v življenju narodov med nekdanj in sedaj! Da pa zopet prestopimo na politično polje, vprašajmo se, kako je bilo to mogoče, da se je smel Slovenec pokazati pred obličje svitlega vladarja?

Potrebe časa so osnovali države, vsaka država ima pred sabo kak gotov cilj in prizadeva si to doseči, v to svrhu išče pripravnih sredstev. Kakšna je bila namera Avstrije v preteklosti, je znano iz zgodovine, ali Avstrija ni več tista, kakoršna je bila še ob začetku tega stoletja. Kar se je dolgo časa pripravljalo, izvršilo se je l. 1866, in bilo dognano l. 1870. Avstrija je zgubila prevago na Nemškem in Laškem in stopila v prijateljske odnose k tem deželam. Vsa vnana politika se je pa spremenila l. 1878, to pa vpliva tudi na notranjo politiko. Avstrija išče težišča sama v sebi, opira se na svoje narode, prizadeva si pravičnati biti različnim narodom, ki v nji prebivajo. Naša država pa je skozi in skozi pravna država, povsod varno in previdno ravna, premembe se ne vršé kar na vrat na nos, a vršé se vendar le, čas le hiti naprej in s časom napredovati morajo tisti, ki imajo državno krmilo v rokah. To spoznajo vsi, kateri hočejo resnico govoriti, tudi zunaj v Nemčiji to glasno pripovedujejo. Tako je pisala te dni „Köln. Ztg.“ o preobratu avstrijske politike, ter pravi med drugim: Avstrijska državna misel zahteva sedaj avstro-slovansko politiko na Balkanu. Svetovni položaj sili Avstrijo, da jemlje v svoji zunanji politiki v poštev razdeljenje Slovanov, kakor ga podaja zgodovina v vzhodno pravo-

slavno in zahodno katoliško polovico. Nalog avstrijskega Nemštva je tedaj v tem, da išče posredovanja med avstro-slovansko politiko in neovrgljivim zahtevanjem za ohranjenje nemškega posestva. Mogočna Turčija je bila Nemcem in Madjarom najmočnejša bramba v mnogojezični Avstriji, prijaznost do Turčije je bila v tistem položaji najboljša politika. Danes je obema računati z drugačnimi razmerami. Avstrija mora biti na balkanskem poluotoku le kladivo ali nakovalo. Nemški Avstrijanci bi tedaj prav storili, da bi izbrisali iz svojega programa mrzenje, katero imajo zoper avstrijsko postopanje na Balkanskem poluotoku. Obličje Avstrije mora se sedaj postaviti najmanjšega upora ozirati na vzhod. Nemška inteligenca mora se ravnati po tem novem položaji, ki se je pričel v minolem desetletji . . . marsiktere predsodke popustiti . . . da zanaprej izvršuje svojo nalogo . . . nositi nemško kulturo na vzhod (?)“.

Ako pravcati Nemci spoznajo potrebo, da morajo Nemci v Avstriji opustiti marsiktere predsodke in se razpoložiti po spremenjenih okoliščinah, ako je sam Bismark avstrijskim Nemcem očital, da so za deset let vselej „za idejo prekasni, je vendar očitno, da je taka politika umestna in najboljša za sedanjo dobo. Vidimo pa tudi, da se je sedanja modra in previdna vlada poprijela te politike, in noče, da bi v Avstriji narod zatiral narod. Vsem morajo biti jednake pravice, ker nosijo jednaka bremena. Presvitli vladar objema vse narode z jednako skrbjo in ljubeznijo, in to se je prikazalo vse omenjene zgodovinske dneve meseca julija preteklega leta.

V vsakdanjem življenju vsak le toliko veljá, kolikor more plačati, to je sicer zelo samopridno načelo, a je vendar le tako. Ravnajmo se pa raje po drugem pregovoru, ki pravi: „Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal“. Po tem pregovoru so se Slovenci dosihmal ravnali in zato so napredovali, in to tudi veljá za prihodnost. Giskra je nekdanj rekel Slovincem: Ako hočete imeti narodne šole, osnujte si jih! Vsak vé, da se tako odgovarja temu, komur se nič dobrega ne privoščí, a Slovenci zaradi taci odgovorov iz ust državnika niso obupali, marveč

pridno, marljivo in vztrajno delali na literarnem in političnem polji; svetovne okoliščine, kakor smo ravno prej razpravljali, so jim bile ugodne kolikor toliko, in tako je prišlo, da so vsaj na Kranjskem prišli do nekake politične in javne veljave, kakor se je to kazalo lanskega leta. Iz tega vsakdo lahko vidi, da trud in prizadevanje rodoljubov ni povsem zgubljeno, posamezni sicer ne vidi vselej vspeha in ne doseže tega, kar si je prizadeval, a njegovo prizadevanje vendar le javnosti koristi.

(Konec prih.)

O Matici Slovenski.

Družba sv. Mohorja pa Slovenska Matica ste dve veliki književni ustanovi, kateri zanimata pač vsakega slovenskega domoljuba, in je prva za slovensko ljudstvo sploh, druga pa za razumnštvo njegovo velike velike pomembe.

Pred nekaterimi leti so se bili jeli nekteri zaletavati v družbo sv. Mohorja, v njegov odbor, češ, naj se drugače ustanovi, da bode družba narodu slovenskemu donášala več koristi. Odbor se je po svojih pravilih oglašil čvrsto, hrup je pojenjal, in družba deluje spet mirno in uspešno. Nekaj let pa vže se dviga hrup zoper Matico našo ter noče utihniti. V poslednjem obnem zboru mislilo se je, da se prevstroji društvo in tako potolaži hrup, a — ni se doseglo. Odložila se je ta prememba, in v tekočem mesecu ima se dovršiti v izrednem obnem zboru. Da se ta stvar dožene na korist društva pa na čast in prospeh narodu, to je občna želja, ktera se razodeva v raznih nasvetih. Več oči več vidi. Naj se taki nasveti priobčujejo, dokler ni prepozno; tako ravnanje se grajati ne more. Komur je prospeh slovenskega naroda sploh mar, temu mora biti tudi prospeh družbe sv. Mohora in Slovenske Matice v čislh. In to je brez dvombe vsakemu pravemu radoljubu. In v temu oziru se nam prav dozdeva, da se je oglašil „Kres“ (I. IV) ter povedal iskreno nektore svoje misli. Naj se presoajajo, popravljajo in pomnožujejo v občinstvu slovenskem sploh, da more potem občni zbor in po njem odbor

LISTEK.

Pri čevljarji v vasi.

„Vasovalcev sem ti pripeljal, Pavle, vasovalcev, če ti bo prav?“ Tako ogovoril je, stopivši v hišo, Prezarček Krulčevega Pavleta, ki je pri nas šival.

„Prav, prav! — odgovori mu Pavle. Saj veš, da človek se naveliča sedeti pri teh čevljih, posebno če mora dan v noč potezati.“

„Rad verjamem, rad — pravi Prezarček. — To sem že sam skušal pri svojih sevnicah. Prav zato sem bil danes povabil te-le ljudi na večer k meni, da bi mi krajšali čas, da bi mogel izdelati Brinoveu sevnico, ki sem mu jo obljubil prinesiti pred pšenično setvijo. Pa je že tako, da se človeku rado kaj naredi, kedar hoče kaj pohiteti. Močno sem bil že izdelal, samo locaj sem mislil še nekaj porezati, pa ne vem, kako sem plenta delal — nožič mi je izpodletel, pa se zasadi v palec do kosti. Moral sem vse pustiti, kaj pak sem hotel, ker nisem mogel nobene stvari prijeti z levo roko. . .“

„Kaj ne, — prestriže mu Pavle besedo — potlej si pa k meni prišel, ko nisi mogel več delati? Lep prijatelj si!“

„E, precej se pa vendar ne bosta sprla!“ — meri čevljarja Tokec.

„Tako se lahko prepirava do sodnega dne — zavrne ga brž Pavle — pa ne bo nikjer nič jeze. Kaj ne, Prezarček, da ne?“

„Kaj to vprašaš? — odgovori mu ta. Saj veš, da sva prijatelja.“

„Vidiš, ti si človek, da malo taci pod solncem — hvali ga čevljar. Zato ti bom pa zdravilo povedal, da se bo rana precej zacelila. Jutri pojdi za Lohkarjevo mejo, pa natraj rajnic, armana pa jezička, ki belo cvete. Tem zeliščem iztrebi rebra in debelejšje niti, kar je dobrega, pa stolec z lesom na lesu. Potlej prideni košček starega sala, za dober ocvirček vrednosti, in spet toci vse skupej, dokler se salo kaj razloči. To zelenkasto mazilo devaj na bolečino, pa stavim, da mora biti palec v treh dneh zdrav. Oni dan se je bil Krznarjev fant precej močno v nogo vsekali, nasvetoval sem mu to zdravilo, pa je bilo kmalu dobro. Le poskusi še ti, boš videl, da se ne boš kesal.“

„Bom pa — pritrdi Prezarček — saj to ne stane veliko. Tiste trave je, kolikor je kedo hoče, tam za Lohkarjevim prelazom, sala se pa tudi dobi pri hiši še za kak zmazek. Si bom pa enkrat čevlje menj namazal, pa se bo pogrešilo. Če bo pomagalo, ti bom pa splel za plačilo peharček, če boš hotel, da boš imel klince v njem, saj vidim, da ti ga je treba.“

„Je že prav“ — pravi mu Pavle. Ko to izgovori, dene na koleno železno ploščo, položi nanjo podplat in ga tako nateplje, da bi se kmalu ogenj delal. Vasovalci ga kar molče gledajo, nekteri si pa še celó ušesa tišče, da ne bi oglušili. Ko jenja razbijati, si vsi oddahnejo, Kresetov Janez ga pa, da bi ga kdo drugi s čim ne prehitel, brž vpraša: Kje si pa zdaj šival, da te tako dolgo ni na spregled? Sem dejal, da bi prišel meni ene čevlje narediti, z lecmi.“

„Bom že prišel — odgovori Pavle — drugi teden. Zdaj nisem mogel. Spravili so me bili tje v Brezovce, pa me niso izpustili iz vasi, dokler jim nisem zakrpal zadnjega podplata. Romal sem s šivanjem od hiše do hiše kakor prosjak z malho, pa so tisto staro starino vkup nosili, da sem bil že sam

društveni pravo ukreniti. V ta namen posname naj dotične stvari tudi „Slovenec“.

V drobnostih svojih naštev „Kres“ najprej razprave v Letopisu slovenske Matice za l. 1882/83, potem knjige, ki so se dale družnikom za ti dve leti, in vmes pravi: O vrednosti posameznih tu navedenih spisov bomo menda pozneje poročali. Ali sploh pa moramo reči, da smo lahko zadovoljni z letošnjim Letopisom. Odbor je storil velik korak naprej, in zdaj je upati, da spravi voz Matice Slovenske v pravi tir, ali treba še bode opreznosti in čilega delovanja. Pričakovati je, da ne bodo več delale tiskarne Matici homatij in zamude, in da bomo odslej naprej redno dobivali svoje knjige. Za letos pa naj vzame odbor našo hvalo na znanje!

Sledeče besede pa pošiljamo vsem prijateljem naše Matice v preudarek. Da je odbor odločil, še dalje izdajati knjigo pod imenom „Letopis Matice Slovenske“, to celó odobrujemo. Ali Letopis naj donša le večje razprave znanstvene; kajti za kratke spise je prostora dovolj v „Zvonu“ in „Kresu“. V letošnjem Letopisu je več kratkih sestavkov, ki bi se gotovo bolje prilegali omenjenima časopisoma, nego Matici nemu Letopisu. Dalje se naj gleda na to, da bodo sestavki večino udov zanimali. Po Letopisu in drugih prej izdanih Maticinih knjigah sodé, mora pač človek misliti, da so Slovenci prava „gens filologica“. Marsikaj sodi pač samo za veliki slovenski rečnik, ki se baš sedaj izdeluje! Podajajte ljudem več berila, ki vsakega obče omikanega Slovenca zanima, in tedaj ste lahko prepričani, da bode število udov brez oficijalnega agitovanja hitro naraščalo. Tukaj je tudi odgovor na vprašanje, zakaj se udje pri Matici ne množijo. Toliko je vsaj mene skušnja izučila.

Piše se, da „naši časopisi gledé Matice ne izpolnjujejo svoje domovinske dolžnosti. Nihče ne uvažaje slabega novčnega stanja Maticinega, vsakega je samo zabavljanje in ujedanje ná-njo!“

To bereš v „Ljub. Zvonu“ III. p. 810. — Kolikor nam znano, podpirajo vsi odlični naši časopisi Matico. Osebito pa smo mi v znanstvenem oziru Matici neposrednje več koristili, nego oni listi, ki le poročila o odborovih sejah prinašajo. Slabo novčeno stanje pri Matici pa smo tudi vedno uvaževali. Matica je za l. 1880 izdala knjig s 731 str. v 8°, za l. 1881 s 773 str. v 8°, za l. 1882 s 656 str. v 8° in za l. 1883. Spomenik s 240 str. v 4°. A nikdo od nas ni oponašal Matici, da tako malo berila svojim udom podaje, pač pa so ji to očitavali za l. 1880 nekteri gospodje v Ljubljani, rekoč: „Saj vendar „Matica“ menda ni nobeden „Volksverein“, ki izdaje kakšno „5-Kreuzer-Bibliothek!“ (Glej „Lj. Zvon“ I. p. 253.) A baš isti hočejo dandanes, naj se letnina poviša na tri gold., ne da bi nam zató primerno več berila obljubili. Mi moramo zatorej očito izreči, da smo proti temu, da se poviša letnina, ako nas Matica z obilnejšim berilom primerno ne odškoduje. Ali zató, da se gmotno stanje pri Matici zboljša, vémo druga pota.

Pri zavodu, ki ima tako majhno število udov (od 1357—1517), mora se štediti in zopet štediti. Preveliki so pri njem administrativni stroški. Te je potreba najprej znižati. Knjigovodstvo je, kakor znamo iz zanesljivega vira, „prekomplicirano“; ono

se najbolj po prostem uredi. Potem pa pride vprašanje, ali Matica res potrebuje posebno nameščenega tajnika. Še družba sv. Mohora ga nima, in vendar šteje 28.000 udov! — Dalje se naj štedi pri tisku. Letos obsega poročilo in imenik Maticinih udov celih šest pól. Na treh polah je tiskano poročilo, in na treh imenik. Poročilo je preobširno. Ono se naj omeji na najvažnejše podatke. Saj ga tako že prej v „Novicah“, v „Slovenu“, v „Slov. Narodu“ v „Ljub. Zvonu“ čitamo, in petokrat potem v Letopisu. Za nas ude ni potreba, da vemo, kako se je omahovalo, predno je dozorel konečni sklep! Bibliografija, poročilo in imenik naj se tesno, z majhnimi črkami tiskajo! — Tretjič naj se štedi pri nagradah pisateljskih. Mi ne najdemo pri Matici nobenega pisatelja, ki bi živel le ob svojem pisateljevanji. Naši slovenski pisatelji so že mnogo darovali za svoj narod in še bodo, ako le vedó, da jih narod zato čišla. Ali zastoj jim tudi ni treba delati. Pri sedanjem stanu naše Matice je nagrada o l 25 do 35 gold. za polo na vsak način prevelika. Berite, kar piše Helfert „Die Cecho-Slaven“ p. 316: „Erst um die Mitte der vierziger Jahre, wo die Zuflüsse der Matica so sehr im Steigen waren, fanden weitere Erhöhungen der Honorare für die Museums-Zeitschrift statt, nämlich 10 fl., dann 12 fl., endlich 1848 20 fl. für den Bogen Original-Arbeit.“ In naši pisatelji tudi niso razvajeni. Odmeri se jim naj nagrada po razmerji Maticinih udov, kakor je sploh navada po drugod. Dober pisatelj bode tudi tedaj dobro pisal, slab pa ne boljše, ako mu tudi zlate gradove obetaš! Naš narod je ubožen narod; zatorej pa tudi ne more pisateljem svojim tako dobro plačevati, kakor večji, bogati narodi. Rodoljuben pisatelj gleda bolj na to, koliko koristi, nego pa, koliko zasluži s svojim peresom!

Da se število odbornikov zniža, to iz srea odobrujemo. Še manje bi naj bilo njih število, kakor 20. A to le delavni in veljavni, nekteri v gospodarstvu, večina v raznih znanstvenih strokah merodajni može! Ti pa naj bodo objektivni, stojé nad vsemi strankami. — Mnogo bi se še dalo reči, ali to naj zadostuje. Z najboljšim prepričanjem smo povedali svoje mnenje, a mislimo, da le Matici v prospeh in korist! S.

Politični pregled.

V Ljubljani, 5. januarija.

Notranje dežele.

Državni zbor se bo razpustil, tako je bilo čitati konec leta 1883 po nekterih sedanji desnici državnega zbora neprijaznih časnikih, le tega ni noben list povedati vedel, — kedaj! Trditev ta zdi se nam ravno taka, kakor če komu pravimo, umrl boš! Istina, vsakdo mora tja nazaj, od kodar je prišel — namreč v zemljo in ravno taka se bode zgodila z državnim zborom. Voljen je za 6 let in ko taista potekó, bode tudi njegovega življenja konec in razpisane bodo nove volitve in pričel se bode zopet nov boj na političnem polji, ki bode pokazal, koliko je vsaka stranka v teku šestih let ali napredovala ali pa zaostajala — pešala. Do zdaj ga niti najmanjšega vzroka za razpust državnega zbora in razpis novih volitev, kakor če bi se poslušala v smrtnih težavah pojemajoča — levica njegova. Ta levica, ki je enako zanikernemu gospodarju prišla ob vse zaupanje, še sedaj ne more pozabiti krasnih

dni pri egipčanskih loneih, toraj še v poslednji uri vse žile napenja, da bi ji zopet prišli vajeti v roke. Poskušala je že vse mogoče načine, kako bi zamogla spodnesti Taaffejev stol, a ta stoji vkljub vsem naporom trdnejši, kakor kedaj.

Poljaki so povsem s preteklim letom zadovoljni, kar se tiče pridobitve na političnem polji. Ko bi tudi mi Slovenci zamogli tako odkritosrčno izpoved napraviti! Edino preglavico dela jim decentralizacija železnice, ker jim je vlada k nastavi ministerijalnega upravnega odbora za državno železnico nekoliko račun zmedla. Vendar pa nikakor niso še obupali, temveč vse svoje zaupanje stavijo v poljski kljub, in izvestno od njega pričakujejo, da bode storil, kar je ravno potrebno storiti.

O odškodovanji občin in dežela gledé **podržavljenja železnice** izdelal se bo poseben načrt, po katerem se bode potem tistim občinskim in deželnim blagajnicam, ki so do sedaj živale priklade od dotičnih železnice, odškodnina enkrat za vselej izplačala.

O potovanji našega cesarja v **Rim** donša „Germanija“ jako verjetne vesti. Ona pravi, da je laški poslanec na Dunaji, grof Robilant, grofu Kalnokyju med štirimi očmi izrazil željo kralja Humberta, da bi se mu jako dobro zdelo, ako bi ga cesar Franc Josip v Rimu obiskati hotel, da mu je pa grof Kalnoky željo naravnost odbil. Kljub temu je pa Mancini nedavno zopet avstrijskega poslanca grofa Ludolfa jel obdelovati, naj bi on svoj vpliv pri vladi porabil, ter jo pregovoril. Grof Ludolf pa je odgovoril, da je za trdno prepričan o brezvspešnosti takega početja, kajti tudi če bi ministerstvo popotovanje odobrilo in priporočilo, cesar sam ne bo nikdar v to privolil. V Florenci ali pa v Napolji morda bi ga hotel obiskati, v Rimu pa nikdar.

Hrvaški ustavni odbor sklenil je pregledati akte, ki so se pisali med deželno vlado, finančnim vodjo Davidom in osrednjo vlado v zadevi madjarskih ponesrečenih grbov in je k temu pregledovanju povabil bana, ministra Bedekoviča in bivšega bana Pejačevića. Poslednja dva sta povabljeni, da bodeda marsikako reč pojasnila, ki je sedaj še v megli skrita.

Hrvatje si mnogo prizadevajo, da bi si svoje stanje po mogočnosti zboljšali in prometu kolikor se dá pot pogladili. Tako so zagrebački mestjani vložili prošnjo za napravo prekopa iz Rugnice v Zagreb, ktero je deželni odbor že vladi predložil s prošnjo, naj bi se za to postavila enketna komisija, ktera naj bi dotični načrt pregledala in skrbela, da se izvrši. Topolovčani prosili so, naj se jim prekople Sava pri Preljosi-Suvaju; tudi to prošnjo podpiral je deželni odbor najtopleje oddajajoč jo vladi.

V **Szegedinu** postavili bodo na onem mestu, kjer je v minolem letu cesar med ljudstvom stal, spominski steber in državna železnica podarila je mestu Szegedinu doprsko kipo cesarja in cesarice, kterima se bode v mestu primeren prostor odkazal.

Vnanje države.

Ob priliki ča-titanja k novemu letu omenil je **laški kralj Humbert** poslaniku grofu Ludolfu, da ima veliko sočutje do avstrijske cesarske rodovine, do Avstro-Ogerske sploh in do avstro-ogerskega poslanca. Ruskega poslanika barona d'Uesküllu vprašal je, kako se počuti njegov gospod — car vsled poslednje nezgode, ki se mu je na lovu prigodila. (Padel je bil namreč s konja). Poslanec je na to domu brzjavil in došel je zahvalen odgovor kralju.

Pogodba, pod ktero se je **Italija** sprejela v avstro-nemško zvezo, je ta, da se Italija v slučaju vojske med Nemčijo in Francosko ne potrebuje ravno proti Francozom bojevati. Kar se pa Avstrije tiče, mora jo pa Italija vedno spoštovati. (Pa menda ne tako, kakor leta 1859 in 1866?) Iz vsega je

nad-se nejevoljen. — No, zdaj me ne bodo dobili kmalu v pest, da sem se jih le odkrižal. Zaslužka tako ni nič pri starini.“

„Si se pa vsaj dosti novic nabral tam — pravi mu Adamov Matija — ker si tako dolgo v Brezovcih šival.“

„Vraga sem se nabral, kosmatega! — odgovori nejevoljno Pavle. Saj se celo leto ne zgodi nič novega v tistem kotlu. Ljudje se nič ne spremené, drugo je pa zmeraj vse pri starem. Od drugod pa tudi ne izvedó Brezovci nikakoršnih novic, ker hodijo samo ob nedeljah iz svojega dola, pa še tačas le do farne cerkve, potlej pa précej spet nazaj, še predno maša mine. — Samo to je bilo novo, da so svetemu Andreju nekaj stanovanje popravljali. Mislili so se mu posebno prikupiti, zato so sklenili v občnem zboru za Brdavsevim kozolcem, da ne bodo le cerkve znotraj in zunaj prebelili, ampak ukrenili so celó svetemu Andreju v altari narediti novo opravo. Ne veš, kako so zborovali? Jaz sem skozi okno vse videl in slišal. Da se mora cerkev popraviti in patronu obleka napraviti, v tem so se vsi strinjali. Samo v tem se niso mogli zediniti, kako bi svetega Andreja prenovili. Nekteri so dejali: „Kupimo novega svetnika“. Drugi

pa so jim nasprotovali, češ: to bi preveč stalo, pa novi svetnik bi nas morda potlej ne usliševal tako rad, kakor zdaj, ko sam skuša, kaj se pravi človeku zapuščenemu biti. Tretji, ki so bili zmernejši, so svetovali: „Dajmo svetnika prezlatiti. To ne more toliko veljati, pa bomo imeli vsaj še starega priprošnika“. Ta nasvet bil je Brezovecem bolj všeč. Mislili so ga že sprejeti, kar vstane stari Krovce in pravi: „Možje! imejte pamet! Kdo pa zna izmed nas zlatiti? Tujcev najemati pa veste, da ne kaže, ko že toliko časa sami vse oskrbujemo. Pa kaj bi rekel sveti Andrej? Lejte, bi dejal, tako so slabi, da mi še obleke sami ne morejo napraviti — ali hočem za take Boga prositi? Te sramote si ne smemo na glavo nakopati.“

„Prav praviš — zagrome vaščanje. Sramote ne v pošteno vas! Bog živi Krovca in sveti Andrej!“

Ko poneha hrum, oglasi se cerkveni ključar, šepasti Žigec, in govori: „Sosedje! Doboveci so napravili v svoji cerkvi nov altar svetemu Petru. Poprejšnji svetnik je še jako lep, samo glavo ima čez sredo počeno. Prosimo, naj nam ga dadó. Odrezali mu bomo glavo, dali Andrejevo, pa bo naš patron nov. Ker sta brata, vem da ne bosta huda drug na

druzega. Tako svetnika lahko sami preoblečemo, pa je vseh sitnosti konec.“

„Dobro, dobro! — Tako storimo! Žigec jo je pogodil. Vreden je, da hrani do smrti cerkvene ključé“ — kličejo vsi zbrani možje, — in tako se res zgodi. Hipoma pooblasté tri može, da gredo prosit Dobovskega svetnika. Doboveci, ki so dobre duše kakor ne vem kaj, jih radi uslišijo. Brezovci zavijo sveto blago lepo v slamo, zadenejo na voz pa odrinijo ž njim proti domu. Ne vem dobro, kako so vozili, samo toliko sem slišal, da so celo pot peli svetniku v čast, pa ugibali, kakovih milosti jim bo za to sprosil pri Bogu; kedaj so bili pa domov prišli, dobro vem. Pri Brdavsu sem tačas šival. Staremu čevlju delal sem novo dno in se jezil, ker usnje ni hotelo šiva držati — kar je nekdo zavpil tam zunaj: „Ga že peljejo, zdaj zdaj bodo pred cerkvijo“. Dasi nisem bil nič kaj prave volje, sem le stopil na prag, od kod se je videlo v cerkev, gledat, kaj imajo — in še zdaj se ne kesam, da sem šel. Nejevolja me je pustila pri tisti priči, in smejati sem se začel kakor se nisem že lep čas. Pa saj kaj bi se ne? Proti cerkvi peljali so tisti trije izvoljeni možje samotež voziček. Na njem je bilo videti za dva otepa

azvidno, da je bilo Bismarku le na tem ležeče, da je Italijo Francozom odtujil, da za slučaj vojske ne bode francoska zaveznica, temveč, in to po želji narodne laške večine — neutralna.

Ako je mir po *Evropi* od tega odvisen, kaj kronane glave na novega leta dan govore in kako sprejemajo čestitajoče poslanike in druge državne dostojanstvenike, potem se lahko reče, da bode leto 1884 jako mirno leto za Evropo. Nikjer ni bilo videti tudi najmanjše politične meglice, temveč pa je po vseh prestolih zadovoljnost vladala in želja po miru se izraževala.

Ruski nihilisti izdali so političen manifest o povodu smrti Sudejkina, v katerem primerjajo lepo in mirno življenje, katerega je imel car letošnjo jesen v danskem gradu Fredensborg z žalostnim in strahupolnim životarenjem, na katero je sedaj, ko se je domu povrnil s svojo družino vred, v Gačini navezan. Tudi tukaj bi car lahko tako brezskrbno živel, kakor v Fredensborgu, družega mu nič ne manjka, kakor le danske razmere naj v Rusiji vpelje in to bi bila — ustava!

Vojna moč, ki jo bodo *Francozi* do konca tega meseca v Tonkingu na noge spravili, znašala bo nekako 375 častnikov in 15.000 mož, katerim bo general Millot zapovedoval. Kakor smo enkrat že omenili, imel je general Courbet na razpolaganje 8845. Pri obleganju Sontaja padlo jih je blizu 845 in jih toraj le še 8000 ostane. 25. m. m. odrinilo jih je iz Algirja (Afrike) 52 častnikov in 2452 mož v Tonking; za temi podalo se bode 10. t. m. zopet 52 častnikov in 2452 mož, nekaj topništva, vozarstva in postrežnikov.

Izvirni dopisi.

Z Dobrne, 3. jan. (Zborovanja. Zima.) Sadjerejsko društvo južno-štajarsko je dne 20. dec. zborovalo pri sv. Juriji blizu Celja. Ker še „Slovenec“ o tem ni priobčil ničesar, naj nenavzoči dopisnik naznani to, kar je pač zvedel. Kakor je po „Südsteierische Post“ bilo napovedano, je potovalni učitelj kranjski, gosp. Kramar, prišel k zborovanju, kjer je razlagal o vrbji in pletarstvu. Voditelj sadje in vinorejski šoli tik Maribora, gosp. Kolman, govoril je o sadjereji s posebnim ozirom na presbjevanje dreves. Učitelj g. Grah je pa razkladal nauk o hmeljnarstvu, katero se je po naših krajih začelo širiti nepričakovano nagloma. Savinjska dolina se mora imenovati zibeljka ti stroki gospodarstva na slovenskem delu Štajara. Ker baje zavoljo prekratkega časa ni bilo mogoče zborovanja naznani tudi po „Slov. Gospodarji“, se je istega vdeležilo primerno malo ljudi, kakor se je dopisniku poročalo, bilo je le blizu 50 poslušalcev.

Tudi naš kraj je z gospodarstvenim predavanjem sklenil staro leto. Dne 30. decembra smo se namreč zbrali k skupščini, ki jo je priredil tukajšnji oddelek kmetijske družbe štajarske. Načelnik, veleč. gosp. duhovni svetovalec in župnik Gajšek, je razlagal o važnosti gozdov, kateri se pa od dne do dne izgubljajo izpred naših oči. Še včeraj je počil glas, da je lastnik novogradski vse svoje gozde prodal nekemu lesarju v Celji. Da li bodo hribe povsena obrili ali ne, to dopisniku ni bilo povedano. Pri zborovanju so poslušalci priobčevali svoje skušnje gledé zasajanja gozdnega drevja. Zanimivo je bilo slišati, kako so se istoletni sadeži tukaj obnesli dobro, a na drugem kraju je bilo delo in trud brez vspeha; tukaj se posekan gozd pomladuje sam ob

sebi, tam zopet ne itd. Novonastavljenim gozdarjem nadzornikom, katerih eden je tudi v Celji svojo službo nastopil, je toraj pač polje odprto za praktične študije v njihovi stroki.

Privatna poročila iz Gornjega Štajara — imenito Ljubno in Kindberg — javljajo o množini snega, ki so ga tam dobili. Nek Ribničan, ki je včeraj in danes bival pri nas, pravi, da je tudi v sredu Pohorja snega čez koleno. V naši okolici ga je pa le toliko, da po ravninah in v senci samo zemljo zakriva, ob osojnih krajih mu je odklenkalo. Po celjski cesti je sanjak od nas le do Nove cerkve. Zadnja dva jutra smo mraza imeli 8° R. Tako nizko živo srebro še ni padlo v tekoči zimi.

Iz Štajarskega, 4. jan. Iz slovenskega Štajarja poročajo se čudne reči, ki nikakor niso „veterini mlini“, temveč za naš narodni položaj žalostne dogodbe, pri katerih bi se moralo z enakimi postopati, kakor se jih naši nasprotniki sami poslužujejo. Mi mislimo, da nemški „šulferajn“, ki se po štajarski zemlji od dne do dne širi in strašnemu polipu jednak grabežljive svoje roke po slovenskih šolah raztega. Ko so nasprotniki oziroma apostoli nemškega „šulferajna“ sprevideli, da z samo besedo ne opravijo ravno dosti, pošlati so našega kmeta za tisto stran, kjer je najbolj občutljiv in to je njegova materialna stran in niso se motili, kajti za desetico (krajcarjev) gmotne vrednosti znebi se naš kmetič brez pomisleka in nič ga ne bo vest pekla, mnogo duševnega dobička. Na to njegovo slabost oprli so se pa „šulferajnovi“ apostoli. Jeli so sklicavati manjše zборе po gostilnicah, kjer so hoteli postaviti svojo „ortsgruppe“, najeli dva ali tri škripace (navzarje), plačali vina, kar ga je miza držala, obljubili šolskim otrokom, kateri bi nemško šolo obiskovali, lepih nemških knjig, obleke, čevljev in celo denarjev so tu pa tam dajali kmetom. Lahkovestnim učiteljem in občinskim tajnikom obljubovali so pa lepe remuneracije, le da so kmete nagovarjali, naj se izrečejo za poduk in vpeljavo nemškega jezika v narodno šolo. Časno in večno zveličanje obljubovali so jim ti ljudje, zraven pa pridno čez „farje“ in sedanjo Slovanom prijazno vlado zabavljali, češ, da so oni sreči štajarskega kmeta sovražni itd. Nasledek je očividni. Kmet verjame, ker je kratkoviden in ker se mu gmoten dobiček, če tudi le desetih krajcarjev, na prvi pogled zabliski; velike izgube, ki bo pa njegove potomce po vpeljavi njemu in njihovem nerazumljive nemščine na dušnem razvoji zadela, kakor so od nje hudo zadeti naši bratje po južnem Koroškem, kjer so o najpotrebnejših resnicah sv. vere toliko malo podučeni, skoraj bi rekel, kakor Malajec na avstralskih otokih. Naj se mi izraz ne zameri! Vem, kaj pravim, ker so me posebne prilike učile. To vse zato, ker kmet, podučevan v tujem jeziku, nauka ne ume. Kmet bo, po teh sleparjih zapeljan, jel sovražiti svoje duhovne učence, jel bo sovražiti gosposko, naročuje se že sedaj na časnike, ki ga v tem sleparstvu še le prav potrdijo in konec tega bo, da si boste v teku par desetletij, kar se tiče duševnega razvoja, južna Štajarska in južna Koroška lahko in po pravici, kakor na eni stopinji zaostali — roke podajali. Dixi.

Dostavek vredništva: Bratje, čitatelji naši! Vaša dolžnost je temu nasproti de-

odpili glavo. Tako stori tudi se svetim Andrejem. Potlej pa vzame Andrejevo glavo in jo pritrdi na život njegovega brata. — Zdaj prikipi Žigecu veselje do vrhunca. To srčno veselje pokaže tudi drugim rekoč: Veselite se, zdaj imamo, česar nam je bilo že tako zelo potreba. Čast in hvala bodi zato Bogu in svetemu Andreju, ki naj ostane vedno naš stari pomočnik v sili. Ljudje pa mu na glas odgovore: „Amen na vse večne čase!“ Potem denejo prenovljenega patrona svojega nazaj v „tron“ in občudujejo tam njegovo lepoto. V tem pa se začuje pri vratih pobožen glas stare Antančeve Lenke: „O kako grozno je zdaj lep! To je kaj prav, da so mu zamenili križ s ključem. Poprej se človeku zmeraj križi in težave na misel hodili, zdaj pa tega ne bo več. Največ vredno je pa to, da je dobil sveti Andrej ključ od nebeških vrat! — Zdaj se kar nič več ne bojim, da bi gori ne prišla.“ Drugi so ženiči z glavami kimaje pritrdjevali, — nazadnje pa so zapeli vsi zbrani zahvalno pesem in ko so končali, šel je vsak sebi z velikim zaupanjem v svojega prenovljenega zaščitnika.“

(Dalje prih.)

lati! Širite prave slovenske liste o pridobivanjem naročnikov, in s posojevanjem lista mladenčem in gospodarjem, ki so mnogokrat preubožni, da bi se naročiti zamogli; čitajo ga pa jako poželjivo. Poročajte posamezne, večinoma krivične in nepostavne primerlje (neavstrijske pa vselej in povsod). Mnogokrat cesarske gosposke tudi dobromisleče od takega krtovega delovanja ne vedajo. Kako tudi, ki so mnogokrat daleč od takega delokroga, postavljene za 10 in več župnij in šol z 10—20 tisoč prebivalci! Zlasti pa k temu treh reči potrebujemo (po znani prislovici o potrebnih rečeh za vojsko): 1. da narodnjaki pišejo, 2. da pišejo in 3. da pišejo mnogo in gostokrat, gutta cavat lapidem. Res, da prvo požré mnogo denarja, drugo prizadeva mnogo truda, a kaj se hoče? Mar li naj roki v žep vtaknemo in javkamo? Gotovo ne, ampak večja nevarnost naj prouzbuja vstrajniše delo. Mnogo zopernost in nasprotnost je slovensko ljudstvo s svojo duhovščino že zmagalo, pa tudi pruski „šulferajn“ nas ne bode pozobal, če le potrebnega, nasprotnega dela ne bomo opustili.

Domače novice.

(*Premilostni knezoškof*) so bili danes slovesno prevideni. Preč. g. proš so v sprevedu bogoslovcev, mestne duhovščine, gospodov kanonikov nesli presv. Popotnico spremljani od velike množice ljudstva. Očitne molitve so za nevarno bolnega višega pastirja zaukazne po vsej škofiji.

(*Božičnica v otročji bolnišnici*) napovedana na jutri nedeljo, je odpovedana, ker so med tem prinesli vá-njo nekaj za davico bolnih otrok.

(*Slovensko gledališče*) Prihodnja slovenska predstava je v nedeljo v 6. dan januarija (sv. treh Kraljev dan). Predstavljal se bode: „Marijana“. Slika iz ljudskega življenja v 5 dejanjih. Francoski spisala Dennery in Malliau, poslovenil Davorin Hostnik.

(*Občni zbor „Sokola“*) v telovadnici ljubljanske realke bil je včeraj zvečer dobro obiskovan. Sešlo se je 70 Sokolovcev. Starosta, g. Valentinčič je nagovoril zbrano društvo, povdarjal njegov delokrog, osobito gledé telovadbe in zadovoljno smo čuli, da je „Sokolu“ ravno poslednji čas nad 20 novih in to jako odličnih udov pristopilo! Tako je prav! Tajnik, g. Legat, razvijal je društveno življenje v teku minulega leta po vrsti dogodkov in z živo v srce segajočo besedo se končno obrnil na zbrane mladenče in dorastle može, naj na to gledajo, da se društvo „Sokol“ kolikor mogoče razširi. Škoda, da se je ta delaven odborik za eno leto odpovedal vsemu daljšemu poslovanju, ker ga bolezen k temu koraku sili. Društveni blagajnik, gosp. Geba, je razkladal stan premoženja. Račun je pokazal, da ima društvo 9 glđ. 60 kr. na dobrem, ko imajo večinoma vsa druga društva letos in to več ali manj dolga vsled 600-letnice. Voljeni so bili zopet: Za starosta g. Valentinčič; podstarosta g. Noll; tajnik g. Legat, ker se je pa odpovedal, prevzame g. Paternoster tajništvo; blagajnik ostane g. Geba. Za odbornike so izvoljeni gg.: Armič, Kuhar, Mulaček, Magolič in Pečnik. Tajnik g. Legat predlaga, da „Sokol“ tudi letos naroči 10 iztisov „Mira“ ter jih devet prepusti vredništvu „Mirovemu“ na razpolaganje za koroške kmete, kar se enoglasno odobri. Dalje je občni zbor dovolil svoto denarja iz društvene blagajnice do 60 gold. za najem sobe, v kateri naj se bode shranjevalo telovadbino orodje in pa priredovale odboro ve seje. Konečno se je volil še pomnoženi odbor za „Sokolovo“ maskerado, sledile so še zahvalnice in zbor se je razšel ob pel najstari uri domu.

(*Obešenega*) našli so danes dopoldne pod „Turonom“ na drevo še mladega krojača, v žepu je imel še uro, prstane in mošnjček z nekaj goldinarji. Kaj da ga je prignalo do samomora, se še ne vé, najbrže se mu je zmešala pamet.

(*Po nesreči vstrelil*) je predvčerajšnjem vojak tukajšnje posadke svojega tovariša. Pomeril je namreč v šali ná-nj, misleč, da puška ni nabita, ter sprožil; pa bila je nabita, počilo je in vojak se je mrtev zgrudil. — Z orožjem ne igrati, saj priprosto ljudstvo pravi, da se še prazna puška sproži.

(*V mestnem zboru ljubljanskem*) je interpeliral dr. Drč gospoda župana, če mu je znano, da je zadnji mesec pretekega leta po znižanih cenah zvozilo se veliko vžitninskemu davku podvrženega blaga, vina, špirta in riža, v mesto in to na škodo mestu, ki je od novega leta naprej samo prevzelo pobiranje

prosene slame, in ž nje kazala se je lesena človeška glava. Ljudje pa so vreli iz hiš, kakor bi bil sodni dan. Letali so vse križem in upili, da bi človek videč jih kmalu dejal, da so obsedeni. Eno krdelo pripodilo se jih je do voza. Obsuli so ga od vseh strani in zamaknjeno gledali v tisti obraz. Kar se zakadi Votkov Vidač v tisto slamo in jo jame razkopavati, da bi videl, kaj je v sredi. Pomagajo mu še drugi — in svetnik se pokaže v svoji zastareli lepoti. Žigec ga pograbi in šepa ž njim proti cerkvi. Svetnik se pri vsaki stopinji Žigčevi zaziblje, kolikorkrat stopi na levo nogo, ki je bila krajša od desne, ljudje pa mislijo, da se jim sv. Peter priklanja, ker ga bodo dejali spet v božjo hišo. V cerkev prišedši položi ključar, to je bil Žigec, breme na altar svetega Elija in globoko vzdihne: „No, hvala Bogu! Zdaj je pa glavna skrb od glave. Sveti Andrej ima že opravo, še preobleči ga je treba. Kje je Hrvatov Jakob, da to izvrši? On ima za to dobro pripravo, ki loparje dela in revnice“.

Jakob pride in prinese saboj žago, ki ni imela toliko ojestrega, kakor kaka gladka robida bodečega. Ključar mu veli storiti, kar so bili možje sklenili. Ročno nastavi rezilo svetemu Petru na vrat in mu

užitninskega daca. Zupan g. Grasselli odgovoril je, da se je zaradi tega obrnil do finančnega vodstva, ki pa pravi, da ne more v tej zadevi storiti ničesar, dokler ne izve imen oseb, ki so kaj takega po znižanem dachu spravile čez mitnice v mesto. Toraj se bo ta zadeva morala preiskavati. — V zadnji seji je bil potrjen proračun mestni za l. 1884. Potrebščine je 146.265 gld. 72½ kr., zaloge in dohodkov pa 141.911 gld. 18 kr., toraj primanjkljaja 4354 gl. 54½ kr., ki pa je pokrit z gotovino, ktere je v blagajnici še 8432 gld. 88½ kr. Toraj nove mestne doklade ne bo. — Druge reči razprave so bile osebne zadeve.

Razne reči.

— Evropska vseučilišča. Dr. Hugon Brachelli izdal je knjigo z naslovom „Države v Evropi“, v kateri ima te-le podatke o evropskih univerzah. Avstrija ima 10 univerz z 979 učiteljskimi močmi in 15.573 dijaki. Nemška 22 univerz z 2011 učitelji in 25.442 dijaki. Angleška ima 8 univerz in 7 tako zvanih kolegij, na katerih uči 509 učiteljev in jih obiskuje 18.170 dijakov. Kakor znano ni na Francoskem državnih univerz, nego same fakultete in sicer je 13 pravniskih, 11 zdravniških, 15 zdravniških pripravnih šol, 30 fakultet des sciences et lettres. Učiteljev je vseh skupaj 1184 in 15.526 dijakov. Razun tega je na Francoskem 5 katoliških fakultet. Italija ima 17 državnih in 4 svobodne univerze s 1655 učitelji in 11.728 dijakov. Ruska 8 univerz s 709 docenti in 10.305 dijakov. Švedska in Norveška 4 univerze z 233 učitelji in 3425 dijakov. Nizozemska 5 univerz s 192 učitelji in 1685 dijakov. Belgija 4 univerze z 253 učitelji in 4072 dijakov. Švica 6 univerz s 375 docenti in 2031 dijakov. Španjska 10 univerz s 475 docenti in 13.722 dijakov. Rumunska 2 univerzi s 87 docenti in 693 dijakov. Portugalska, Grška, Srbska in Turčija ima vsako po eno univerzo.

— Kedaj ljudje žanjejo. „Na zemlji ne bode prenehala ne setev ne žetev“, tako beremo v sv. pismu in to se tudi do pičice spolnuje. Ako ima sever zimo, ima jug poletje, in modri stvarnik ne potrebuje dvojnih solne, da se vse to izvršuje na površji zemlje. Poglejmo to nekoliko po posameznih deželah sveta, koder ljudje stanujejo in polje obdelujejo. Meseca januarja je žetev v Avstraliji, na novi Selandiji, po večem delu Hilenskoga in po nekaterih krajih argentinske republike; meseca februarja se začne v vzhodni Indiji in od tod se pomika proti severju v bližnje kraje, kjer se konča meseca marcija; Mejiko, Perzija, Sirija in Egipt žanjejo meseca aprila; severna mala Azija, Kitaj, Japonsko, Tejas, Tunis, Algier in Maroko meseca maja; Kalifornija, Španjsko, Portugalsko, Italijansko, Grško, Sicilija in južno Francosko meseca junija; ostalo Francosko, Avstro-Ogersko, južna Rusija, večidel zedinjenih držav meseca julija; Nemško, Belgija, Nizozemsko, Dansko, Newyork meseca avgusta; Škocija, Švedsko in Norveško, po večem Kanada in Rusko meseca septembra; Čuhonska in severna Rusija meseca oktobra. Ostaneta le november in december, ob katerih mesecih se žito ne žanje, a drugi pridelki se itak dobivajo po dotičnih krajih.

Telegrami „Slovenca“.

Zagreb, 4. dec. V deželnam zboru pričela se je danes razprava o indennitetni postavi. Več govornikov opozicije je hudo prijemalo vladu ter očitalo banu, da zastopa koristi ogerske, ne pa deželne. Tuškan je bil zavoljo hudih napadov večine po predsedniku pokaran.

London, 4. dec. Razmere med Angleško in Egiptom so nekoliko napete. Osorno in odločno pismo egipčanske vlade angleški vladi zahteva končni odlok o sudanski zadevi. Če Angleška odreče svojo pomoč, je egipčansko vladu trdna volja, vzhodni Sudan prepustiti Turčiji in tribut sultanu primerno znižati. Po tem ostala armada 15.000 mož je tudi brez zasedne vojne dosti močna za brambo mej in vzdrževanje varnosti.

Tuji.

3. in 4. januarja.

Pri **Maliči**: Broschek, e. k. podpolkovnik, iz Gradea. — E. Ochs, kupec, iz Prage. — Jakop Spira, kupec, z Dunaja.

Pri **Stonu**: Grünwald, kupec, z Dunaja. — Josip Jaklič, župnik, iz Stareloke. — Frane Schegula, e. k. nadporočnik, iz Trsta. — Rudolf Piehl, e. k. kadet, iz Gorice. — Rđdolf Rameder, posestnik, iz Zagreba. — Počekaj, Siroth in Butigmann, iz Istre.

Pri **Tavčarji**: Janez Gogala, e. k. notar, iz Ljubljane. — Janez pl. Senibuš, ravnatelj, iz Ljudomera.

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jerič**.

Javna zahvala.

Velecenjeni gospod profesor **Levee**, kot vrednik „Ljubljanskega Zvona“ je blagovolil „Tiskarskemu društvu“ za novo leto 20 gld. podariti v porabo za društvene namene. Za ta veliki dar izrekam tem potomi javno in najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, 4. januarja 1884.

V imé društva tiskarjev:
L. Breskvar.

Dunajska borza.

4. januarja.

Papirna renta po 100 gld.	79 gl. 25 kr.
Sreberna	80 „ 10 „
4% avstr. zlata „renta, davka prosta	99 „ 75 „
Papirna renta, davka prosta	93 „ 85 „
Ogerska zlata renta 6%	120 „ 80 „
„ „ 4%	88 „ 80 „
„ „ papirna „renta 5%	86 „ 35 „
Kreditne akcije	160 gld. 296 „ 40 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 gld. 110 „ — „
„ avstr.-ogerske banke	844 „ — „
„ Länderbanks	111 „ 40 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	623 „ — „
„ državne železnice	322 „ 75 „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	219 „ 75 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 122 „ — „
4% „ „ 1860	500 „ 135 „ 20 „
Državne „srečke iz l. 1864	100 „ 168 „ — „
„ „ „ 1864	50 „ 167 „ — „
Kreditne srečke	100 „ 169 „ 50 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 19 „ 75 „
5% štajerske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	104 „ 30 „
„ Ferdinandove sev.	104 „ 75 „
London	121 „ — „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 72 „
Francoski napoleonci	9 „ 59½ „
Nemške marke	59 „ 35 „

Daje se v zakup

o sv. Jurji v Ljubljani cela hiša ali pa le pritličje. Posebno za kakošnega branjevea pripravno, ker so vojaki blizu. Več se zve v „katoliški tiskarni“.

„Die Tribüne“

je edini veči konservativni list na Dunaji, ki je na vse strani neodvisen ter izhaja po dvakrat na dan.

„Tribüne“

se bojuje za enakopravnost vseh narodov, je zoper zatiranje posestnikov in delavcev po kapitalizmu ter zagovarja koristi delujočih stanov.

Po novem letu izhaja v zjutranjem listu izviren, zanimiv roman iz dunajskega ljudskega življenja „Ein Irrlicht“, od A. Ehrlicha; v večernem listu pa: „Die Mündel des Freiherrn“, od H. Falkner-ja.

„Tribüne“ je najcenejši veči list v Beču. Naročba z enkratnim dnevnim pošiljanjem velja:

za en mesec	2 gld.,
„ četrlet	6 „
„ pol leta	12 „
„ celo leto	24 „

za dvakratno pošiljanje na dan, je 40 kr. na mesec več odrajavati.

Naročba se lahko na navadnih krajih, n. pr. na pošti itd.; na Dunaji I., Schulerstrasse 14.

Inserati se sprejemajo in računajo po nizki ceni.

Priznано nepokvarjene, izvrstne

voščene sveče

izdelujeta (16)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

Podpisani naznanja, da je svojo

notarsko pisarno

odprl v Kotnikovi hiši na križanskem trgu hiš. št. 7, nasproti križanski cerkvi.

Ivan Gogala,

e. kr. notar.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 9 gl. 40 kr., — domača 8 gl. 40 kr. — Rž 5 gl. 60 kr. — Ječmen 4 gl. 60 kr. — Ajda 5 gl. 75 kr. — Proso 5 gl. 60 kr. — Tursica 7 gl. 45 kr. — Oves 2 gl. 95 kr.

Varstvena znamka.

Cvet zoper trganje, po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkoczyju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezní na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit vspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezní priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najpristrnišo zahvalo, vzsem spoštovanjem udani

Franc Jug,

posestnik v Smarji p. Celji.

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 stekl. 50 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

najboljše vrste, izborno zoper bramore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljuje, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

e. k. priv.,

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skaženem želodeu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah ā 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se takoj

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkoczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Gospodu Gabrijelu Piccoli,

lekarju

v Ljubljani.

Veliko let ozdravljam razne bolezni, edino le z Vašo „Francova esenca“ in to z najboljšim vspehom. Prosim vas še za 12 steklenic. Trst, meseca septembra 1883.

Dr. Pardo,

praktičen zdravnik.

Vaša „Francova esenca“ oprostila me je izvrstno in popolnoma hude nad dve leti trajajoče bolezni. Izrekam Vam kakor izumniku tega zdravila svojo najtoplejšo zahvalo.

Rakovac na Hrvaškem blizu Karlova.

Ivan Pufič.

Podpisani potrdim, da je „Francova esenca“ g. Gabrijela Piccoli moje župnijane od marsikake bolezni temeljito ozdravila in se je ljudje z najboljšim vspehom poslužujejo.

Pianona v Istriji meseca oktobra 1882.

Anton Vlassich, župnik - kanonik.

Prosim Vas zopet za 24 steklenic vaše „Francove esence“, ki je za bolezni v želodeu bolje od vsakega drugega zdravila. Tudi naš tovarniški zdravnik jo priporoča.

A. Augesthaler,

(10) montér v tovarni za stroje g. Körösi v Gradi.

„Francova esenca“ je pomagala že tisočerm ljudem, kakor je razvidno iz zahvalnih pisem, ki jih izdelovalec dobiva. Ta esenca ozdravi bolezni v želodeu in trebuhu, krč, božast, trebušno in prehajalno mrzlico, zabasanje, hemeroidje, zlatenico itd., ki so vse nevarne, ako se o pravem času ne ozdravi. Steklenica velja 10 kr.

Tisk „Katoliške tiskarne“ v Ljubljani.